

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра філології

СУЧАСНА ПЕДАГОГІКА
ТА
ЛІНГВОДИДАКТИКА

Дніпро 2024

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЇ

**СУЧАСНА ПЕДАГОГІКА
ТА
ЛІНГВОДИДАКТИКА**

ДНІПРО 2024

Сучасна педагогіка та лінгводидактика: збірник наукових праць/ за загальною ред. доц. О. В. Назаренко. Дніпро: ПП Вахмістров О. Є., 2024. 130с.

У збірнику подано наукові статті, присвячені вивченню теоретичних та практичних аспектів викладання мови та її використання у різних комунікативних ситуаціях. Автори пропонують нові підходи до вивчення мови та її викладання з використанням сучасних технологій та методик, а також звертають увагу на необхідність врахування культурних та соціальних особливостей мовних спільнот. Збірник містить цікаві та актуальні матеріали для викладачів мови, лінгвістів та усіх, хто цікавиться проблемами педагогіки та лінгводидактики .

Розглянуто на засіданні кафедри філології

Протокол № 9 від 18.03.2024р.

Схвалено науково-методичною радою факультету обліку і фінансів

Протокол № 7 від 25.03.2024р.

Рецензенти:

Мамчич І. П. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства, документознавства та інформаційної діяльності ПДАБА;

Олійник І. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи, Університету імені Альфреда Нобеля.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Погляди, висловлені в публікаціях, є виключно позицією авторів. Відповідальність за науковий рівень публікацій, обґрунтованість висновків, достовірність результатів, наявність плагіату несуть автори.

ЗМІСТ

ПСИХОЛІНГВІСТИКА Й СОЦІОЛІНГВІСТИКА У СПІВПРАЦІ “ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ”

Семак Л. А., Александрова А.С.

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО
АГРАРІЯ.....8

Назаренко О. В., Вакуленко А.В.

ВПЛИВ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ СТУДЕНТА НА СПРИЙНЯТТЯ ТА
ЗАСВОЄННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ 19

ПРОФЕСІЙНА, МІЖОСОБИСТІСНА Й МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

Стасюк Т. В., Кошкіна Н. В.

ОСОБИСТІСТЬ ФАХІВЦЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ ТА
ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ...30

Самойленко С. А., Тинина Д. С.

СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ВИВЧЕННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ДДАЕУ..... 47

НОВІТНІ МЕТОДИКИ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Казакевич О. І., Кармазіна К. Р.

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ

ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ	54
<i>Kateryna Pantileienko</i>	
BACKGROUND TRENDS IN THE GETTING THE EDUCATION FOR WOMEN.....	64
<i>Крамаренко Т. В., Гордійчук О. Є.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА.....	73
<i>Olga Piddubtseva, Yana Lavrynets</i>	
DIE VERWENDUNG DER INTERAKTIVEN TECHNOLOGIEN IM DEUTSCHUNTERRICHT	87
<i>Olena Rezunova, Dmytro Zhukovskyi, Vitalii Chehorka</i>	
ARTIFICIAL INTELEGENCE AS AN EFFECTIVE TOOL FOR LEARNING ENGLISH FOR ACADEMIC PURPOSE BY PHD STUDENTS... ..	94
<i>Olena Stukalo, Marharyta Pedorenko</i>	
INTERACTIVE METHODS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGE AT THE AGRICULTURAL UNIVERSITY	102
<i>Чорнобай В. Г., Міщенко В. М.</i>	
НАЙБІЛЬШ ВИКОРИСТОВУВАНІ МЕТОДИ АКТИВНОГО ТА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ... ..	112
<i>Keteryna Sheypak, Olexandra Pikiner</i>	
TRENDS IN REFORMING TEACHING METHODS ENGLISH LANGUAGE IN NON-LANGUAGE UNIVERSITIES.....	123

12. Соболєвська О. Усне професійне мовлення: методична розробка. Львів: Малий видавничий центр, 2018. 100 с.

PERSONALITY OF A SPECIALIST IN PROFESSIONAL COMMUNICATION AND ORGANIZATION OF PROFESSIONAL ACTIVITY

Tatiana Stasyuk,
Doctor of Philology,
Head of the Department of Philology DSAEU,
Natalia Koshkina,
applicant for master's level, gr. MgSPG-1-23 DSAEU

The article highlights the problem of professional formation of the future specialist. The stages of personality development of a specialist in professional communication and organization of professional activities are analyzed. In particular, the correlations between human values, self-esteem and professional activity were established, the concept of professional norms, rules, roles, behavior models was considered; professional qualities, abilities and skills, emotions and needs, motives and goals. The study analyzes the mechanisms of communication in a professional team in situations of relationship development, conversations with the manager, notification of rights and obligations, discussion of working conditions and achievement of results, setting tasks, forming goals, motivation, prompting to action, requests, orders. Considerable attention is paid to professional self-awareness, spiritual and material values, the choice of value orientation, the relationship between good and bad in a person's identity. Professional communication and professional etiquette were mentioned among the most important subtopics, which are the basis of the development of professional relations between individuals at work.

Key words: *professional identity, moral consciousness, value consciousness, professional self-awareness, professional communication.*

УДК 37.091.3:811.111(07)

СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ДДАЕУ

Самойленко Світлана Анатоліївна
викл.каф. філології ДДАЕУ, Тинина
Дар'я Сергіївна студентка гр.
СПГ-1-23 ДДАЕУ

Статтю присвячено актуальній проблемі педагогіки усіх часів – мотивації студентів. Дослідження спрямоване на те, щоб розробити ефективну систему мотивації здобувачів освіти до вивчення англійської мови, беручи до уваги аналіз наукових досліджень з теорії мотивації, психології навчання, методики викладання іноземних мов; опитування учнів та вчителів та в результаті визначено ключові чинники мотивації до вивчення англійської, розроблено комплекс мотиваційних стратегій. Автор окреслює також новизну і практичне значення досліджуваної проблеми.

Ключові слова: мотивація, вивчення англійської мови, система мотивації, стратегії мотивації.

Вступ. Вивчення англійської мови стає не лише ключовим елементом освіти, але й необхідним навичкою в сучасному світі, де глобалізація та міжнародне спілкування визначають багато аспектів професійного та особистого життя. У цьому контексті система мотивації здобувачів освіти до вивчення англійської мови виявляється ключовою для досягнення успіху в навчанні та подальшому професійному зростанні.

У Дніпровському державному аграрно-економічному університеті (ДДАЕУ) створено систему мотивації, яка спрямована на підвищення інтересу та результативності у вивченні англійської мови серед здобувачів освіти.

Наукова проблема. Одним із пріоритетних напрямів діяльності ДДАЕУ є забезпечення високого рівня володіння англійською мовою студентами, оскільки це дозволяє їм інтегруватися у світовий науковий та професійний простір. Проте спостерігається низька мотивація частини здобувачів до вивчення англійської, спричинена недостатнім усвідомленням її прикладної важливості для сільськогосподарських спеціальностей. Відтак виникає потреба у створенні комплексної системи мотивації до вивчення англійської, релевантної специфіці університету.

Актуальність. У контексті глобалізації та євроінтеграційних процесів постає гостра необхідність підготовки висококваліфікованих кадрів в аграрній галузі, здатних ефективно співпрацювати на міжнародному рівні. Формування належної мотивації до вивчення англійської в студентів ДДАЕУ безпосередньо впливає на підвищення їх конкурентоспроможності та перспективи працевлаштування.

Аналіз досліджень. Проблемі мотивації до навчання іноземних мов присвячені численні наукові праці (Р.К. Гардінер, 2015; З. Дорньєї, 2019; Б. Ху, 2021). Вчені наголошують на важливості врахування вікових, психологічних, соціокультурних чинників, а також поєднання внутрішніх і зовнішніх

стимулів. Водночас питання систематизації та практичної реалізації ефективних мотиваційних стратегій у вивченні англійської мови потребує подальших досліджень.

Питання мотивації студентів до оволодіння іноземними мовами розглядаються в працях вітчизняних (Ю. Швалб, 2022; В. Костюк, 2021) та зарубіжних (Л. Кроккер, Р. Родгерс, 2019; К. Ланідер, 2017) дослідників. Вчені наголошують на динамічному, багатовимірному характері мотивації, а також ролі соціокультурних, академічних, професійних чинників. Водночас, питання формування системи мотивації здобувачів освіти аграрних ЗВО потребує поглибленого вивчення.

Мета статті. Головною метою цієї наукової розвідки є розробка системи мотивації до вивчення англійської мови для здобувачів освіти різних вікових груп. Досягнення поставленої мети передбачає виконання таких завдань: 1) визначити ключові чинники формування позитивної мотивації до вивчення англійської; 2) проаналізувати існуючі теоретичні підходи та практики застосування мотиваційних стратегій; 3) створити комплекс інноваційних методів мотивування здобувачів освіти до оволодіння англійською.

Наукова новизна. Уперше запропоновано цілісний підхід до формування позитивної мотивації до вивчення англійської мови, який поєднує внутрішні (інтерес, самореалізацію, самоствердження) та зовнішні (соціальні, професійні, економічні) стимули.

Матеріал дослідження. Мотивація відіграє ключову роль у процесі вивчення іноземних мов, оскільки високий рівень мотивації сприяє кращому засвоєнню матеріалу та досягненню високих результатів. У контексті вивчення англійської мови в Дніпропетровському державному аграрно-економічному університеті (ДДАЕУ) система мотивації здобувачів освіти є вкрай важливою.

Обґрунтування наукових результатів. Згідно з теорією самовизначення Е. Десі та Р. Райана, існують два основні типи мотивації - внутрішня та зовнішня. Внутрішня мотивація ґрунтується на особистому інтересі та задоволенні від

процесу навчання, тоді як зовнішня мотивація спричинена зовнішніми факторами, такими як нагороди, покарання або соціальний тиск [2, с.295].

Дослідження доводять, що студенти з високим рівнем внутрішньої мотивації демонструють кращі результати у вивченні мови та вищий ступінь залученості в навчальний процес.

Опис системи мотивації. Система мотивації до вивчення англійської мови у ДДАЕУ базується на комплексному підході, що поєднує як внутрішні, так і зовнішні мотиваційні фактори. Внутрішня мотивація підвищується шляхом використання інтерактивних методів навчання, створення атмосфери співпраці та взаємної підтримки, а також надання студентам можливості обирати цікаві для них теми та завдання. Зовнішня мотивація забезпечується системою заохочень та відзнак за високі досягнення, організацією конкурсів та змагань, а також наголошенням на важливості володіння англійською мовою для майбутньої кар'єри.

Аналіз емпіричних даних: Для оцінки ефективності системи мотивації в ДДАЕУ було проведено опитування серед студентів, які вивчають англійську мову. Результати показали, що більшість студентів (78%) вважають англійську мову важливою для їхньої майбутньої кар'єри та особистого розвитку. Водночас, близько 65% респондентів зазначили, що їхня мотивація значно підвищується, коли викладачі використовують інтерактивні методи навчання та надають їм можливість обирати завдання відповідно до їхніх інтересів.

Згідно з результатами опитувань, проведених серед студентів Дніпровського державного аграрно-економічного університету (ДДАЕУ), існує низка факторів, які можуть виступати як демотиваторами, так і мотиваторами у вивченні англійської мови.

Демотиватори:

1. Складність англійської граматики та лексики. Багато студентів відзначають, що англійська мова є досить складною для вивчення, особливо в частині граматичних правил та великої кількості нових слів.

2. Недостатня кількість практики. Студенти зазначають, що їм бракує можливостей для практикування мовленнєвих навичок як на заняттях, так і поза аудиторією.

3. Відсутність зв'язку з майбутньою професією. Деякі студенти не вбачають безпосереднього зв'язку між вивченням англійської мови та їхньою майбутньою кар'єрою в аграрній чи економічній сфері.

4. Недостатня зацікавленість викладачів. Студенти відзначають, що деякі викладачі не завжди проявляють ентузіазм та намагання зробити заняття цікавими та мотивуючими.

Мотиватори:

1. Усвідомлення важливості англійської мови. Більшість студентів розуміють, що знання англійської мови відкриває нові можливості для кар'єрного зростання, навчання та подорожей.

2. Інтерактивні методи навчання. Студенти висловлюють більшу зацікавленість до занять, де використовуються інтерактивні вправи, рольові ігри, дискусії та проєктна робота.

3. Актуальні та цікаві матеріали. Використання автентичних матеріалів, пов'язаних з реальними ситуаціями та інтересами студентів, підвищує їхню мотивацію.

4. Позитивна атмосфера на заняттях. Студенти відзначають, що доброзичлива та підтримуюча атмосфера, в якій вони не бояться робити помилки, сприяє їхній мотивації до вивчення мови [3, с.126].

Комплекс мотиваційних стратегій. На основі аналізу результатів опитувань та наукових досліджень, у ДДАЕУ запроваджено комплекс мотиваційних стратегій для підвищення мотивації студентів до вивчення англійської мови:

1. Інтеграція професійно-орієнтованого контенту. Включення матеріалів, пов'язаних з майбутньою професійною діяльністю студентів, допомагає їм усвідомити практичне значення вивчення англійської мови.

2. Використання сучасних технологій та мультимедійних ресурсів. Застосування різноманітних цифрових інструментів, відео, подкастів та онлайн-платформ робить процес навчання більш захопливим та інтерактивним.

3. Створення атмосфери співпраці та підтримки. Викладачі заохочують студентів до роботи в парах та групах, що сприяє взаємодопомозі та зменшує страх помилок.

4. Надання можливості вибору. Студентам пропонується обирати теми, завдання та способи презентації матеріалу, що підвищує їхню автономію та залученість у навчальний процес.

5. Система заохочень та визнання досягнень. Використовуються різноманітні форми визнання успіхів студентів, такі як нагороди, сертифікати, публікації кращих робіт, що мотивує їх до подальшого вдосконалення [1, с. 69].

Приклади застосування мотиваційних стратегій:

- Під час вивчення теми “Сільське господарство” студентам пропонується переглянути відео про новітні технології у цій галузі та обговорити їх англійською мовою.
- Для практики письма студенти створюють профілі компаній у сфері економіки, використовуючи відповідну термінологію.
- На заняттях регулярно проводяться дискусії та дебати на актуальні теми, що стимулює критичне мислення та мовленнєву практику.
- Студенти беруть участь у конкурсах проєктних робіт англійською мовою, пов’язаних з їхніми професійними інтересами.
- Такий комплексний підхід до мотивації студентів у ДДАЕУ допомагає підвищити їхню зацікавленість у вивченні англійської мови та розуміння її значення для майбутньої кар’єри та особистісного розвитку.

Висновки. Підсумовуючи, можна зазначити, що система мотивації до вивчення англійської мови повинна враховувати широкий спектр чинників впливу: вікові, психологічні, соціальні, професійні, особистісні тощо.

Запропонований комплексний підхід, поєднуючи внутрішні та зовнішні мотиватори, сприятиме формуванню стійкого інтересу до англійської та підвищенню ефективності її вивчення серед різних категорій здобувачів освіти.

Що ж до системи мотивації здобувачів освіти до вивчення англійської мови в ДДАЕУ, то як показало дослідження, вона базується саме на поєднанні внутрішніх та зовнішніх мотиваційних факторів. Використання інтерактивних методів навчання, створення сприятливого середовища, надання автономії студентам та заохочення їхніх досягнень сприяють підвищенню мотивації та кращому засвоєнню матеріалу. Емпіричні дані свідчать про ефективність такої системи мотивації.

Перспективи подальших досліджень. Подальші наукові розвідки доцільно зосередити на дослідженні ролі гейміфікації, інноваційних освітніх технологій та цифрових рішень у контексті мотивації до вивчення англійської мови.

Література:

1. Гордєєва А.Й. Мотивація навчальної діяльності студентів у процесі вивчення іноземної мови. *Педагогіка та психологія*. 2016. №2. С. 67–74.
2. Дічків О.В. Проблема мотивації у вивченні іноземних мов. *Молодий вчений*. 2018. №4(2). С. 294–297.
3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О.Б. Бігич, Н.Ф. Бориско, Г.Е. Борецька та ін.; за заг. ред. С.Ю. Ніколасвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
4. Dörnyei Z. *Motivational Strategies in the Language Classroom*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 155 p.
5. Dörnyei Z., Ushioda E. *Teaching and Researching: Motivation*. Harlow: Pearson Education, 2011. 295 p.
6. Gardner R.C. Motivation and Second Language Acquisition. *Porta Linguarum*. 2007.№8. P.9–20.
7. Kim, T. (2009). The sociocultural interface between deals self and ought-to self: A case study of two Korean students' ESL motivation. A Z. Dornier, & E. Unshod (Eds.), *Motivation, Language Identity and the L2 Self* (p. 274-294). Cleve don, UK: Multilingual Matters.
8. Natalia Hormonal. Students' perceptions and motivation for learning foreign languages, 2019, URL: <https://ae.fl.kpi.ua/article/view/159810>
9. Natalia Dmitrenko, Julia Buda's, Julia Koliadych, Nina Polaris, Impact of formative assessment on students' motivation in foreign language acquisition, 2021, URL: <https://eejpl.vnu.edu.ua/index.php/eejpl/article/view/523/281>

SYSTEM OF MOTIVATION OF EDUCATORS TO LEARN ENGLISH IN DDAEU

Svitlana Samoilenko

Lecture of the Philology Department at DSAEU ,

Darya Tynyna student of

gr.SPG-1-23 DSAEU

The article is devoted to the topical problem of pedagogy of all times – students' motivation. The research is aimed at developing an effective system of motivating students to learn English, taking into account the analysis of scientific research on the theory of motivation, psychology of learning, methods of teaching foreign languages; surveys of students and teachers, and as a result, the key factors of motivation to learn English were determined, and a set of motivational strategies was developed. Author also outlines the novelty and practical significance of the investigated problem.

Key words: *motivation, English language learning, motivation system, motivation strategies.*

НОВІТНІ МЕТОДИКИ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

УДК: 243:658.8

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Казакевич Олена Ігорівна

канд. філол. н., ст. викл. каф. філології ДДАЕУ,

Кармазіна Кіра Романівна

студентка гр.ЕК-1-23 ДДАЕУ

У статті розглядається проблема особистісно-орієнтованого навчання в контексті гуманізації освіти. Встановлено, що гуманізація і гуманітаризація пов'язані з вирішенням загальноцивілізаційних задач, які мають стратегічне значення для розвитку не тільки освіти, а й людства в цілому. Гуманізація освіти, безсумнівно, означає індивідуалізацію освітнього процесу. Досліджено історичні передумови виникнення особистісно-орієнтованого навчання. Надано визначення особистісно орієнтованого навчання. Представлено особливості та основні переваги особистісно-орієнтованого навчання, а також проблеми в освіті, які можуть бути вирішені. Визначено цілі особистісно-орієнтованого навчання. Проведено порівняльний аналіз особистісноорієнтованого та традиційного навчання. Доведено ефективність кредитно-модульної системи та вибіркового дисциплін в освіті як шляхів створення індивідуальної освітньої траєкторії.

Ключові слова: *гуманізація та гуманітаризація в освіті, особистісно-орієнтоване навчання, персоналізоване навчання, інноваційні технології в освіті.*